

zeeland

vrouwen van **nu**

agenda

19 maart: Bij het PB op de thee.

Uitnodiging via het afdelingsbestuur.

9 april: Provinciale ledenvergadering in Borsele.

Uitnodiging volgt.

straorijden 2020

Jaarlijks wordt in zes dorpen in de Westhoek van Schouwen: Burgh-Haamstede, Ellemeet, Scharendijke, Serooskerke, Renesse en Noordwelle, strao gereden.

Traditie op Schouwen-Duiveland

Het is een eeuwenoude traditie die 7 weken voor Pasen in Renesse van start gaat. Het hoogtepunt van strao is het wassen van de paardenvoeten in de zee, waarbij de ruiter tijdens de rit op het paard blijft zitten. Voor het wassen van de voeten zijn twee verklaringen: 1. de wonden die de paarden tijdens de winter op stal hebben opgelopen, worden ontsmet door het zoute zeewater; 2. door de rit worden de boze geesten uitgedreven.

De ruiters en paarden verzamelen zich 's ochtends op een vast vertrekpunt, waarna ze rond het middaguur naar het strand vertrekken.

Voor de toeschouwers op het strand is het indrukwekkend om de stoet paarden te horen aankomen en in zee te zien gaan.

Tegenwoordig rijden niet alleen boeren, maar ook veel andere paardenliefhebbers mee, waardoor er in plaats van alleen Zeeuwse, ook andere paarden en pony's te zien zijn in de stoeten.

Versiering van natuurlijke materialen

Een ander belangrijk onderdeel van de traditie is het versieren en keuren van de

paarden. Hiervoor worden de paarden versierd met natuurlijke materialen en dragen de ruiters, voor zover mogelijk, originele kleding (dracht). De keuring gebeurt door een jury die is samengesteld uit dorpsbewoners. Aan het eind van de rit komen de ruiters terug op het dorp, waar ze verwelkomd worden door een vertegenwoordiging van het gemeentebestuur en het strao-comité. De stoet wordt daarbij begeleid door de plaatselijke muziekvereniging. Bij terugkomst wordt bekendgemaakt wie het mooiste versierde paard heeft en wie de best geklede ruiter is.

Data waarop u het strao-rijden kunt bijwonen zijn dit jaar: Renesse 15 februari; Burgh-Haamstede 22 februari; Noordwelle 29 februari; Ellemeet 7 maart; Scharendijke 14 maart en tot slot Serooskerke (S-D) op 21 maart.

Tekst en foto's Pia Krijger.

wat kun je doen met een pompoen

Onlangs waren we op bezoek bij Charlotte Doens in IJzendijke.

Een ondernemende, creatieve vrouw, die haar pompoenkwekerij vanaf het aller-eerste begin zelf heeft opgebouwd.

Het begon met droogbloemen maar toen Charlotte merkte dat de interesse daarvoor afnam zette ze een nieuwe stap en via wilgentenen vlechten kwam de pompoen in haar leven.

400 verschillende soorten

Van 10 plantjes naar meer dan 400 soorten. Ze heeft contacten over de hele wereld en kweekt niet alleen de standaardsoorten maar juist heel bijzondere pompoenen. Charlotte gebruikt die voor decoratie maar, nog veel belangrijker, om mee te koken en te bakken. Elk jaar probeert ze iets nieuws te maken en samen met haar dochter Sophie ontwikkelt ze nieuwe recepten en producten die vervolgens worden uitgeprobeerd. Bijvoorbeeld tijdens de high tea's en proeverijen die Charlotte organiseert. Als de bezoekers zo'n recept ook lekker vinden neemt ze het in productie.

Zo heeft deze samenwerking van moeder en dochter geleid tot: pompoenjam, soep, sap, brood, chocolade, wijn en bier. Nieuw is de pompoenthee waar Charlotte nu mee aan het werk is: stukjes pompoen drogen, pompoenbloemen en fruit drogen en dan smaken combineren. "Ik houd er rekening mee wat mensen willen en wat de trend is.

Natuurlijke geur- en smaakstoffen

Veel mensen houden van zoet maar willen niet te veel suiker. In mijn verschillende soorten jam verwerk in daarom pompoen: pompoen met aardbei of met rabarber maar ik maak ook hartige variaties zoals pompoen chutney. Ik gebruik daarbij alleen natuurlijke geur- en smaakstoffen."

Als Charlotte begint te praten over haar werk merk je al gauw dat dit niet alleen werk maar een passie is. Ze raakt er niet over uitgepraat en borrelt van de nieuwe ideeën. De pompoen was een vergeeten groente en ligt pas sinds een jaar of 5 in onze winkels maar Charlotte werkt er al meer dan 15 jaar mee en bedenkt nog elke dag nieuwe combinaties en recepten.

Pompoenfestijn

De kwekerij van Charlotte is te bezoeken vanaf 1 augustus tot half november. Er zijn dan rondleidingen, workshops of proeverijen en het eerste weekend van september is er het gratis te bezoeken pompoenfestijn. Voor meer informatie: www.charlottespompoenen.nl

*Tekst door Reyncke van Wouwe
Foto's Cocky Rammeloo*

redactie

Nu er nog een plekje is vermelden we nog eens de redactieleden die meewerken aan het Magazine

Saskia Campert voor regio Noord-Beveland en Walcheren.

e-mail: saskiacampert@gmail.com

Monique Dommanschet voor regio Zuid-Beveland

e-mail: info@uitvaartbezieling.nl

Pia Krijger voor regio Schouwen-Duiveland en Tholen

e-mail: piakrijger@gmail.com

Corrie Kalisvaart voor regio Zeeuws-Vlaanderen en eindredactie

e-mail: aandijke@zeelandnet.nl

Artikelen voor het volgende nummer ontvangen we graag voor **3 april 2020**.

boekbespreking

wier door jan campert

WIER

Jan Campert (1902-1943)

1e druk 1935

4e druk 1962

Wie van **Zeeland** houdt, mag dit boekje niet overslaan. Zelden heb ik zo'n boeiend boek over Zeeland, met name over Westkapelle op Walcheren, gelezen. In korte schetsen wordt het dorpsleven rond 1930 getoond. Je raakt vertrouwd met de personages die een hoofdrol spelen en leeft mee met hun zorgen en zegeningen.

Westkapelle

Jan Campert kwam op jonge leeftijd als zoon van de dorpsarts in Westkappel wonen. Het zal voor hem en zijn broers en zusjes best lastig geweest zijn zich thuis te voelen in de nieuwe woonplaats. De familie kwam vanuit Graauw (Zeeuws Vlaanderen) naar Westkappel, dus enige bekendheid met het Zeeuwse leven was hen niet vreemd. Het boek geeft een helder beeld van de gesloten gemeenschap op Walcheren, waarbinnen zij een plekje moesten vinden. Jan Campert heeft zijn ogen goed open gehouden. Het verschil tussen het leven van de herenboeren en de landarbeiders valt hem blijkbaar op. Hij beschrijft beide werelden gedetailleerd en naar het mij toeschijnt, met verstand van zaken.

Dialect

Ook het taalgebruik van zijn dorp neemt hij moeiteloos over. Het boek is oorspronkelijk geschreven in dialect. Bij de 4e druk schrijft Remco Campert, zoon van Jan, het volgende: "Om redenen die door uitgever en bewerkster noodzakelijk werden geacht, zijn in deze 4e druk van WIER enige kleine correcties aange-

bracht. De voornaamste is wel dat overal in het boek de ook in de voorgaande druk nog aangehouden oude spelling gewijzigd werd in de tegenwoordig gebruikelijke spelling. Verder heeft de bewerkster de vrijheid genomen om op enkele plaatsen het in deze roman aangevonden Zeeuwse dialect tot iets 'Hollandser' proporties terug te brengen, er daarbij nauwlettend op toeziend dat door deze verhollandsing de strekking van de woorden op geen enkele wijze zou worden aangetast. Ook voor het overige spreekt het vanzelf dat aan de inhoud en wezen van WIER geen lettergreep veranderd werd." Hierdoor is het voor de moderne Nederlander een goed leesbaar boek geworden, met veel nu nog herkenbare Zeeuwse taal-eigenaardigheden.

Jan houdt niet alleen van de mensen in het dorp. Hij schrijft ook vol liefde over de duinen, het strand, de hete zomers en de stormen die in het najaar en de winter Westkappel teisteren.

Citaat

"In de nazomer krijgt de zee haar onrust. De zomer lang heeft het water effen en glad gelegen, enkele malen slechts bewogen door de snelle, onverhoedse onweersbuien die op kwamen zetten. Dan streek een lichte, radde wind over het spiegelen-blauwe vlak; dan begonnen ergens in het zuidwesten plotseeling kleine golven te reven en te kruien met smalle, wit-schuimende koppen, die voortstuwden naar de hoge kust toe, uiteen vloeiend en nieuwe, lage rollers voor zich uit schuivend, die de diepe, blauwe tint verloren hadden en grauw-groene streken vormden tussen de omslaande, dunne, schuimen randen".

De wetenschap dat de familie Campert na het overlijden van vader (1921) uit Zeeland vertrekt, geeft het boek een extra dimensie. Jan Campert schrijft dit boek dus uit zijn herinnering. Of zullen we het heimwee noemen? Blijkbaar hebben de zoete herinneringen aan zijn jeugd in Westkappel hem tot dit boek geïnspireerd. Al lezend beleef je oude tijden, die lang niet gemakkelijk waren maar toch een eigen charme hadden. En tot slot ontpopt het verhaal zich als een echte thriller.

Boekje is nog te koop

Het boekje is wat mij betreft een aanrader. Voor de prijs hoeft u het niet te laten, het is op internet voor twee euro te koop.

Saskia Campert, redactielid

bezoek eens een museum...

Het museumbezoek zit weer in de lift.

De laatste jaren mogen Nederlandse musea zich verheugen in hogere bezoekersaantallen.

Het meest bezochte museum in 2019 was, (hoe kan het ook anders) het **Rijksmuseum** in Amsterdam dat vorig jaar 2,7 miljoen bezoekers mocht verwelkomen. De Rembrandt-tentoonstelling die daar gehouden werd was natuurlijk een publiekstrekker van jewelste. In **Zeeland** ontvangt het **Watersnoodmuseum in Ouwkerk** de meeste bezoekers. In 2019 kwamen 97.000 mensen op bezoek in de caissons aan de Weg van de Buitenlandse Pers. Vorig jaar was er in Zeeland vanwege 75 jaar bevrijding ook veel belangstelling

voor het Bevrijdingsmuseum in Nieuw-dorp en het Gdyniamuseum in Axel. De provincie stimuleert museumbezoek door jongeren door de Cultuurbus te laten rijden voor scholieren uit het basis-onderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

Afdeling Kapelle-Biezeling

Ook bij de Vrouwen van Nu is museumbezoek populair. In januari 2002 werd bij de afdeling Kapelle-Biezeling de eerste museumclub opgericht. De "Museumgangsters" zijn met 12 leden gestart en hebben in al die jaren heel veel grote, maar ook kleinere musea bezocht. He-las blijkt dat Zeeland toch een uithoek is. Verder dan Amsterdam en Utrecht is eigenlijk niet te doen.

Meestal gaat de reis met de trein. Eerst op wisselende dagen, maar sinds 2014 op de eerste dinsdag van de maand. Naast het culturele is het ook altijd erg gezellig. Er wordt wat afgepraat op zo'n dag.

Stedelijk Museum Schiedam

Speciale rondleiding door Margi Geerlinks.

Wat in al die jaren het meeste indruk heeft gemaakt was het bezoek aan de fototentoonstelling "Ma" van Margi Geerlinks in het Stedelijk Museum in Schiedam. Nog tijdens de opbouw van de tentoonstelling kreeg de groep al een preview door de fotograaf, die vol enthousiasme vertelde over het tot stand komen van de foto's.

Foto van station Kapelle-Biezeling, te zien in het Spoorwegmuseum te Utrecht

Tijdens een bezoek aan het **Spoorwegmuseum** in Utrecht (senio-rendag) kregen we een speciale (latere) rondleiding en hebben we de krant ge-haald.

De reservelijst werd zo lang dat er al in 2003 een groep bijgekomen is. Ook deze gaat op de 1e dinsdag van de maand op stap. Op deze dag is het dus een enorm gekakel in de trein, want de stiltecoupé is natuurlijk geen optie.

Vanaf het voorjaar van 2019 is er zelfs een derde groep actief. Zij gaan op de 1e woensdag van de maand op stap. Alle drie de museumclubs hanteren uit praktisch oogpunt een maximum van 12 leden.

Elke keer is het weer een gepuzzel wat de voordeligste manier van treinen is. Door Ine Derksen.

Foto's Ine Derksen en Judith Kalisvaart.

